

*Nelken
Foto Delahaye*

slechte keuze zou zijn. Het hangt van zoveel zaken af... Natuurlijk hoop ik altijd dat een danser een goede techniek zal hebben, maar dat is nooit het enige criterium. Ik herinner me in Zuid-Amerika ooit op deze vraag geantwoord te hebben: "Als er iets is dat me opvalt bij iemand, dan zijn het de ogen. Ogen met een trieste blik, als van een clown..." Ik kan het echt niet uitleggen. Ik zou zeggen dat ik iemand kies omdat ik echt verlang die persoon te leren kennen. Gemakkelijke of vriendelijke mensen interesseren me niet. Ik wil iets kunnen leren."

Vind je niet dat de dansers van het Wuppertal Tanztheater iets gemeenschappelijks hebben, een algemene karaktertrek, dat ze een familie lijken, dat er iets is dat hen verenigt, dat hen op elkaar doet lijken?

PB: "In zekere zin wel. Ze hebben allemaal het echte verlangen om te zoeken wie ze zijn. En ze hebben humor. Ik bewonder hun vermogen om zichzelf te relativiseren, om zich klein te maken. Soms heb ik het gevoel dat ze op de scène niets anders hoeven te doen dan wat ze al getoond hebben gedurende de repetities. Hun natuurlijkheid, hun spontaneïteit zijn al een

vorm op zich. Hebben ze iets gemeenschappelijks? Ja, zonder twijfel: timideïteit. Ze zijn allen heel timide, zelfs als ze dat niet schijnen te zijn. Dat is wat me zo bevalt aan hen. Als ze timide zijn, zijn ze gevoeliger en kunnen ze op de scène sterker worden. Soms komen er mensen naar de audities die ongelooflijke zaken zeggen of doen. Ze kleden zich helemaal uit bijvoorbeeld... En ze begrijpen niet dat het dat niet is wat ik zoek. Ik denk dat de timideïteit een noodzakelijke geestesgesteldheid is om met mij te werken."

Waarom werk je steeds met dansers en niet met acteurs?

PB: "Dansers hebben een heel specifieke band met hun lichaam. Ze weten wat het is om fysisch vermoeid te zijn, uitgeput te zijn. En wanneer je vermoeid bent, weet je beter wat eenvoud, wat natuurlijkheid betekent. Eenvoud is wat ik zoek. Acteurs daarentegen zijn bijna zonder uitzondering onnatuurlijk, zelfs zij die menen het niet te zijn. De acteur wordt steeds gedwongen om iets van buiten zichzelf neer te zetten. Hij projecteert zich altijd, daar waar het verschil tussen "zichzelf zijn" en "zich projecteren" zeer duidelijk zou moeten zijn."

Etiketten

Men heeft vaak gezegd of geschreven dat je "ervaringstheater" maakt. Ben je het daarmee eens?

PB: "Formules, etiketten, definities: men heeft er al zoveel op mij gekleefd! Dat is de enige zorg van de critici: ze willen analyseren, ontleden, kost wat kost bindingen vinden en classificaties opmaken. Ik denk niet dat ik in een categorie ben onder te brengen, ik wil niet in een categorie ondergebracht worden."

Men bestempelt je werk vaak als neo-expressionistisch. Je studeerde bij Kurt Jooss die, samen met Mary Wigman, één van de groten van de Duitse expressionistische dans was. Kun je je echt niet terugvinden in die definitie van het neo-expressionisme?

PB: "Ik ben heel blij dat ik me met dat soort zaken niet hoeft in te laten. Wat betreft Mary Wigman, daar heb ik enkel foto's van gezien. Hoe zou zij mij dan hebben beïnvloed? Maar wat Kurt Jooss betreft: hem te kennen, hem te ontmoeten, met hem samen te werken, was voor mij van kapitaal belang. Hij was een meester met een grote openheid van geest. Hij condi-